

Enheten för idisslare och gris
Mariann Dahlquist
Gerd Eklund

Information om införsel av gris till Sverige

Införsel av gris från länder inom Europeiska unionen (EU) och från godkända länder utanför EU

Följande information är tänkt som ett stöd vid planerad införsel. Regler inom området (se införselbestämmelser nedan) och tillämpliga EU-förordningar är juridiskt bindande.

Checklista

- Läs noga igenom gällande införselbestämmelser.
- Kontrollera att djuren inte är vaccinerade mot Aujeszky's sjukdom (AD) och kan uppfylla kraven för export till Sverige.
- Kontrollera om djuren behöver stå i karantän. Porcine Reproductive and respiratory syndrome (PRRS).
- Kontakta länsveterinären om ansökan för karantän.
- Anmäl om registrering för införsel (senast 7 dagar före det första beräknade införseltillfället) se blankett nedan under rubriken "Registrering för införsel".
- Djuren ska provtas för flera sjukdomar i karantän alternativt isolering (gäller dock bara från Danmark, Finland och Norge). Salmonellaprovtagning måste utföras innan djuren sätts in i mottagarbesättningen.
- Tänk igenom rimligheten i (tid) planerad färdväg (se transport).
- Anmäl införseln i förväg till tullen vid införsel från annat EU-land, Norge, Schweiz, Andorra och Färöarna och till gränskontrollveterinär/tullen vid import från tredje land.
- Anlita en godkänd transportör och kontrollera att fordonet som ska användas är godkänt (ska finnas ett dokument som visar det).
- Rengöring och desinfektion av transportfordon.
- Kontrollera att djuren är ID-märkta, och har ett gällande djurhälsointyg vid ankomsten.
- Anmäl djuren till grisregistret.

Införselbestämmelser

Allmänna bestämmelser om införsel finns i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1998:70) om införsel av nötkreatur och gris. Observera att man vid införsel även måste beakta andra föreskrifter och EU-förordningar gällande regler för transport och märkning. Införsel av gris får ske från länder inom Europeiska unionen (EU) där även Andorra, Färöarna, Norge och Schweiz och från de tredje länder (länder utanför EU) som är godkända för införsel till EU.

Införsel från länder utanför EU

Vid införsel (import) från länder utanför EU måste djuren komma från ett av EU godkänt tredje land och uppfylla villkoren som framgår av hälsointygen i kommissionens förordning (EU) 206/2010¹. Kontakta enheten för idisslare och gris för information om villkoren.

Registrering

Anmälan om registrering för införsel

Den som planerar att ta in djur från ett annat land måste vara registrerad för införsel hos Jordbruksverket. Anmälan om registrering ska komma in senast 7 dagar före första beräknade införseltillfället. Den som handlar med djur² i enlighet med Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2007:1) om handlare och bedriver handel med nötkreatur och gris avsedda för in- eller utförsel m.m. ska även vara registrerad som handlare.

Blankett för anmälan registrering som importör (D194) kan beställas från Jordbruksverket eller hämtas från Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se. Registreringen kostar 500 kronor och gäller under två år från den dag då verket utför registreringen. Betalning sker via faktura som kommer per post. Registrering som handlare och ansökan om godkännande av handlares anläggning ansöks om separat hos Jordbruksverket.

Observera att registreringen inte är ett införseltillstånd

Anmälan till gränskontrollstation/tullen

Vid införsel från annat EU-land – ska anmälan göras till tullen ska vid gränspassagen³. Kontakta lokal tullmyndighet, helst även innan beräknad införsel.

Införsel från ett godkänt tredje land – Införsel får endast ske via en godkänd gränskontrollstation. En lista över godkända gränskontrollstationer i Sverige bifogas med registrering för införsel. Vid införsel från länder utanför EU, ska mottagaren, senast en arbetsdag före djurens ankomst, anmäla införseln till gränskontrollveterinären vid gränskontrollstationen. Observera att i de fall införsel till Sverige från tredje land sker via ett annat EU-land ska anmälan om gränskontroll göras till den gränskontrollstation där sändningen kommer in i EU.

¹ Se kommissionens förordning (EU) 206/2010 av den 12 mars 2010 om fastställande av förteckningar över de tredje länder från vilka medlemsstaterna tillåter import av nötkreatur, gris och färskt kött.

² Definition av handlare: Fysisk eller juridisk person som i kommersiellt syfte köper och säljer nötkreatur och gris, direkt eller via mellanhand och som regelbundet omsätter djuren inom 30 dagar. (se Statens jordbruksverks föreskrifter om djurhälsovillkor för handlare, uppsamlingsplatser och transporter i samband med förflyttningar av får, getter, nötkreatur och svin mellan Sverige och andra länder inom Europeiska unionen och Norge).

³ Lag 1996:701 om tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen.

Djurhälsovillkor och provtagning i utförsellandet vid införsel från EU, Andorra, Färöarna, Norge och Schweiz

Svin avsedda för avel eller produktion

Vid införsel från land inom EU ska nötkreatur avsedda för avel eller produktion ha vistats i samma besättning under minst 30 dagar före avsändandet eller sedan födseln.

Porcine respiratory and reproductive syndrome (PRRS)

Djur avsedda för avel eller produktion ska provtas för PRRS i avsändarbesättningen om det under de senaste tolv månaderna har förekommit fall av sjukdomen i regionen.

Svin avsedda för direkt slakt

Djuren ska efter införseln föras direkt till ett slakteri för att slaktas så snart som möjligt efter ankomsten. Svin från tredje land som är avsedda för direkt slakt måste komma från ett av EU godkänt land.

Aujeszzkys sjukdom (AD)

Sverige har fått s.k. tilläggsgarantier för AD⁴. Samtliga grisar (även slaktdjur) från länder som inte är fria från sjukdomen måste uppfylla villkoren i införsel föreskrifterna (SJVFS 1998:70).

Hälsointyg

Officiellt hälsointyg:

Djuren ska vid införsel åtföljas av ett officiellt djurhälsointyg för handel inom EU i enlighet med rådets direktiv 64/432/EEG eller för import från godkända länder utanför EU i enlighet med kommissionens förordning 206/2010/EG. Hälsointyget ska vara undertecknat av en officiell veterinär i utförsellandet. Sverige har dessutom fått *tilläggsgarantier* för Aujeszky's sjukdom (AD) i enlighet med kommissionens beslut 2008/185/EG. Att dessa krav är uppfyllda ska framgå av hälsointyget.

Separat hälsointyg:

Vid påbörjad provtagning samt isolering i avsändarlandet (se nedan) krävs ett separat intyg som komplement till det officiella hälsointyget av salmonella

⁴ Provtagning för AD ska utföras i enlighet med kommissionens beslut 2008/185/EG om tilläggsgarantier avseende Aujeszzkys sjukdom i handeln med gris inom gemenskapen, kriterier för vilka uppgifter som ska lämnas om denna sjukdom.

Sådan intygsskrivning kan gälla isolering (som ersätter karantän) i Danmark, Finland eller Norge.

Salmonellakontrollprogram

Samtliga grisar som inte ingår i ett salmonellakontrollprogram som är likvärdigt med det svenska kontrollprogrammet⁵ måste provtas för salmonella före insättning i en svensk besättning. Provtagningen ska upprepas minst två veckor efter första provtagningstillfället

Salmonella: Djuren måste provtas för salmonella före insättning i mottagarbesättningen i enlighet med föreskrifterna. Djuren ska undersökas med avseende på förekomst av salmonella i faeces (träckprovsodling). Undersökningen ska upprepas minst två veckor efter första provtagningstillfället och kan utföras i utförsellandet eller i isolering i anslutning till mottagarbesättningen. Provtagning och analys för salmonella kan utföras i avsändarlandet. Att villkoren är uppfyllda ska intygas av en officiell veterinär genom ett separat hälsointyg. Intyget ska åtfölja djuren till djurhållaren och sparas av denne i minst ett år. Provtagning av salmonella under eventuell karantänsvistelse sker utan Jordbruksverkets ansvar för eventuella merkostnader som kan uppstå vid positivt resultat av provtagningen.

Djurägarkontroll

Importören (mottagaren) ska vid mottagandet kontrollera följande

- att djuren, har ett gällande officiellt hälsointyg och eventuellt ett separat intyg (se egen rubrik). Kontrollera att intygen överensstämmer med djurens status innan en sändning delas upp
- att djuren har ID-märkning
- att djuren har ett härstamningsbevis (avelsdjur)

Vid oklarheter i intyg eller vid misstanke om sjukdom ska djuren isoleras och förhållandet ska omgående rapporteras till Jordbruksverket som beslutar vad som ska ske med sändningen.

Veterinärkontroll

Vid införsel från EU-länder, Andorra, Färöarna, Norge och Schweiz kan veterinärkontroll avseende att införselvillkoren är uppfyllda utföras genom stickprov. I dessa fall förordnas en officiell veterinär på destinationsorten som i förväg tar kontakt med importören och kontrollen sker då i mottagaranläggningen.

⁵ Finland eller Norge har ett likvärdigt salmonellakontrollprogram.

Karantän

Djuren måste genomgå en karantänsbehandling (alt.isolering i Danmark, Finland eller Norge) i enlighet med 15 § i införsel föreskrifterna (SJVFS 1998:70).

Kontakta din länsveterinär och diskutera lämpligt förslag till byggnad. Ansökan om godkännande av karantänsbyggnad görs till länsveterinären som besiktigar lokalen ev. tillsammans med Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) om den inte tidigare är godkänd som karantän. Länsveterinären kan också föreslå lämplig karantänsveterinär. Jordbruksverket godkänner karantänen samt utser en karantänsveterinär.

Ett skriftligt beslut, som visar att karantänen är godkänd av Jordbruksverket, ska visas upp för tullmyndigheten på införselorten respektive gränskontrollveterinär. Djuren ska under tullkontroll transporteras direkt till karantänen. Alla kostnader förenade med karantänen bekostas av importören.

Provtagning i karantän

Antal prover och när djuren ska provtas framgår av bilaga i införsel föreskrifterna (SJVFS 1998:70).

Leptospiros (*leptospira pomona*)

Porcine epidemic diarrhea (PED)

Porcine respiratory and reproductive syndrome (PRRS)

Transmissible gastroenteritis (TGE)

Tidigast efter tre veckor i karantän ska djuren genomgå en serologisk undersökning (blodprov) avseende ovanstående sjukdomar.

Djur från Danmark, Finland eller Norge behöver inte provtas för TGE och djur från Finland eller Norge behöver inte provtas för PRRS eftersom de är fria från dessa sjukdomar.

Isolering av svin från Danmark, Finland och Norge

Vid införsel från Danmark, Finland och Norge får karantänsvistelsen ersättas av en isolering i utförsellandet. Provtagning får utföras under förutsättning att djuren har stått isolerade från provtagning till utförseltillfället, utan kontakt med andra djur och under veterinär övervakning. Detta gäller endast under förutsättning att djuren är födda och har befunnits i Danmark, Finland eller Norge sedan födseln, samt att villkoren enligt bilaga i föreskrifterna är uppfyllda. Alla kostnader förenade med isoleringen bekostas av importören.

Rekommendationer för isoleringsbyggnad, *se bilaga 1* i detta dokument.

Vid en sådan isolering ska ett separat hälsointyg vara utfärdat av en officiell veterinär i utförsellandet som intygar att införselkraven är uppfyllda. Av intyget

ska det även framgå att djuren är födda och har befunnits i utförsellandet sedan födseln.

Märkning och journalföring m.m.

Märkning

För att djur ska kunna spåras i händelse av en smittsam sjukdom finns regler för märkning, journalföring och rapportering.

Djur som du för in från ett land inom EU ska behålla sin ursprungsmärkning. Du ska **inte** märka dessa djur med svenska öronbrickor.

Djur som du importerar från ett land utanför EU ska du märka med röda importbrickor som beställs från Jordbruksverket. Brickorna ska beställas av en officiell veterinär, veterinären ska också utföra själva märkningen. Vid märkningen får en av originalbrickorna avlägsnas om båda brickorna har samma information.

Observera att djur som förs in för slakt måste slaktas inom ett dygn efter ankomsten till slakteri, enligt svenska bestämmelser.

Journalföring

Den officiella veterinären ska registrera märkningen i den aktuella produktionsplatsens stalljournal på ett sådant sätt att sambandet mellan den ursprungliga och den svenska märkningen (identiteten) tydligt framgår.

Rapportering till grisregistret

Rapportering av införda svin ska göras till Registerenheten, Jordbruksverket. Se vidare jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se.

Transport

Djurskydd under transport

Bestämmelser om villkor vid transport av levande djur finns i Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2010:2) om transport av levande djur och i Rådets förordning (EG) nr 1/2005⁶. Vid restid överstigande **8 timmar** ska en färdplan följa med transporten. Den ska vara stämplad av en officiell veterinär i avsändarlandet.

⁶ Rådets förordning (EG) nr 1/2005 avseende skydd av djur vilka ska tillämpas på vägfordon som används för djurtransporter som överskrider åtta timmar och i Rådets förordning (EG) nr 1255/97 av den 25 juni 1997 om gemenskapskriterier för mellanstationer.

Registrering av transportör/godkänt transportfordon

Alla som transporterar djur i kommersiellt syfte, måste vara registrerade hos Jordbruksverket eller hos behörig myndighet i annat EU-land. Tänk på att anlita en godkänd transportör och att fordonet som ska användas är godkänt (ska finnas ett dokument som visar det).

Smittskydd under transport

Vid transport från annat EU-land måste transportfordonet omedelbart efter varje transport av djur och vid behov före ny lastning rengöras och desinficeras i enlighet med reglerna i direktiv 64/432/EEG som är infört i Statens jordbruksverks föreskrifter om djurhälsovillkor för handlare etc.⁷ Av föreskrifterna framgår att transportören ska se till att djuren inte kommer i kontakt med djur av längre hälsostatus avseende (AD, PRRS).

Härstamningsbevis

Djur som är avsedda för avel ska vid införsel åtföljas av ett härstamningsbevis i enlighet med i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1994:79) om svin som används till avel. Avel får inte bedrivas med djur som nedärver letalanlag, defekter eller lidande enligt Djurskyddsmyndighetens föreskrifter (DFS 2004:22) om avelsarbete. Ytterligare information och föreskrifter gällande avel/djurskydd erhålls från Jordbruksverket.

Övriga upplysningar

Svenska djurbönders smittskyddskontroll

Näringsens egen importkontroll verkar för att förhindra att sjukdomar som inte speciellt regleras genom EU-lagstiftningen kommer in i landet. För mer information kontakta Ebba Schwan, telefonnr: 0498-28 39 82, fax 0498-531 35, mailadress

ebba.schwan@gardochedjurhalsan.se.

Webbsida: www.sds-web.se

⁷ Statens jordbruksverks föreskrifter om djurhälsovillkor för handlare, uppsamlingsplatser och transportörer i samband med förflyttningar av får, getter, nötkreatur och svin mellan Sverige och andra länder inom Europeiska unionen (EU) samt Norge.

Bilaga 1

Rekommendationer för isolering i utförsellandet

Djuren ska uppställas i en separat, rengjord och desinfekterad samt gnagar- och fågelsäker byggnad, på minst 50 meters avstånd från andra djur/övriga djur i besättningen. Inga nya djur får tillföras byggnaden under isoleringsperioden.

- Foder och strö ska lagras upp i lokalen före isoleringsperiodens början. Rengjorda och desinfekterade redskap ska ställas in i byggnaden. Material eller redskap som varit i direkt eller indirekt kontakt med andra djur får inte tillföras isoleringen.
- Personal får inte ha hand om djur från andra gårdar än den varifrån utförseln ska ske. Särskilda skyddskläder och skodon ska användas vid arbete i isoleringen. Handtvätt och desinfektion ska ske före tillträde till isoleringen.
- Informationsskylt - Obehöriga äga ej tillträde till isoleringsbyggnaden. Officiell veterinär ska innan isoleringen påbörjas samt under denna kontrollera att ovanstående krav är uppfyllda.